

Informatiu de l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya

Editorial

Sumari

Adéu 2012, novetats d'any nou

Acabem l'any 2012 amb els preparatius del proper XIV Congrés d'Arxivística de Catalunya, que se celebrarà a Barcelona els dies 23, 24 i 25 de maig de 2013, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona, i més concretament del seu Arxiu Municipal. Des de la primera edició a Ribes de Freser l'any 1987, s'han tractat, en els congressos i jornades organitzats per l'AAC, diferents temes directament relacionats amb l'arxivística i la gestió documental, i amb altres disciplines i ciències, sempre des d'una visió professional, innovadora, de qualitat, pendents del que passa al voltant.

Aquesta edició, que porta com a títol Arxius, Identitat i Estat, pretén crear un espai professional que convidi, de manera activa, a reflexionar i debatre sobre continguts relacionats amb l'escenari que estem vivint en el nostre país des del punt de vista cultural, però també social i polític.

El col·lectiu professional també té coses a dir en aquest procés, per tant potser ens hauríem de preguntar quin és el paper dels arxius en el marc de la creació de les identitats col·lectives?, i en la configuració de la seva identitat nacional? O què entenem per patrimoni nacional? En cas de conflicte institucional, els fons documentals, poden arribar a ser moneda de canvi? Què passaria amb el Sistema d'Arxius de Catalunya? I amb les estructures arxivístiques de gestió compartida?

En el nou marc que es podria crear, quin són els serveis que hauríem d'oferir a la ciutadania? Podríem aprofundir en la transparència administrativa i en l'accés universal a la documentació?

D'altra banda, és un bon indicador veure què han fet els països del nostre entorn en situacions semblants i, per tant, serà interessant escoltar de primera mà quines estratègies han desenvolupat, però també quines reflexions fan dels diferents processos engegats.

Aquestes qüestions són només algunes reflexions

a partir de les quals s'han anat fent els continguts del proper Congrés que, amb la participació de diversos ponents nacionals i estrangers, s'aniran desenvolupant al llarg de tres dies a la capital catalana. En les setmanes vinents, us anirem informant, des del nostre web i per correu electrònic, del programa del Congrés, dels sistemes de formalització de la inscripció i d'altres dades d'interès.

En un altre ordre de coses, des de la Junta Directiva de l'AAC us fem avinent que aquest any 2013, en el marc del XIV Congrés tindrà lloc l'Assemblea General Extraordinària de l'AAC, durant la qual s'haurà d'escollir la nova Junta Directiva per al període 2013-2017.

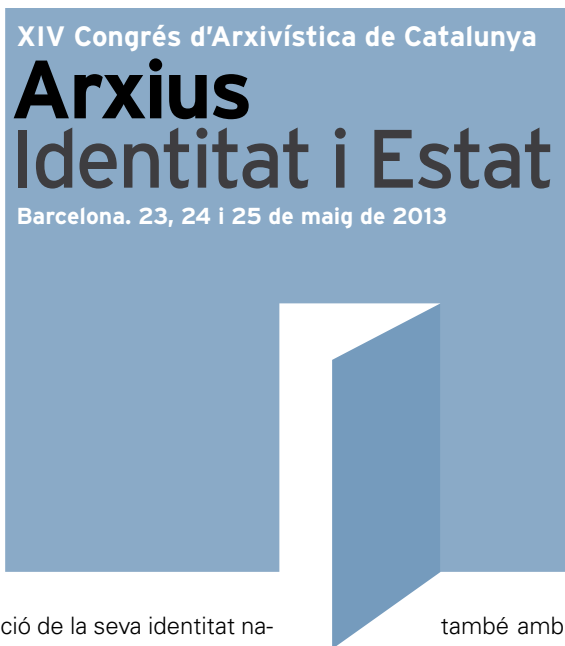
Atès que la Junta Directiva actual acaba el seu mandat, us volem encoratjar a participar en aquest procés electoral. Des de la seva creació, la trajectòria de l'AAC ha estat exemplar, i pensem que això ha comportat una gran responsabilitat. Com a Junta Directiva sortint, no hem defugit mai aquesta responsabilitat i per això hem tractat d'afrontar-la sempre amb el màxim esperit de treball i professionalitat, però

també amb il·lusió i implicació associativa. Seguint aquest model de participació activa, volem fer una crida a la col·laboració dels associats i associades perquè participin amb la seva empena i les seves idees a tirar endavant aquest procés. Cal remarcar que els associats i associades de l'AAC són les persones que permeten que les coses rutllin, perquè no ens hem d'oblidar que aquesta associació és una empresa en la qual totes i tots col·laborem desinteressadament amb l'objectiu d'aconseguir el màxim reconeixement del nostre treball i, per extensió, de la figura de l'arxiver gestor de documents.

Al llarg del primer trimestre, s'informarà tots els socis i sòcies del calendari electoral per a la presentació de candidatures.

Bon any nou 2013!

XIV Congrés d'Arxivística de Catalunya
**Arxius
Identitat i Estat**
Barcelona. 23, 24 i 25 de maig de 2013

El vocal informa

Programa de formació continuada 2013

Notícies

5a Jornada Observatori d'Arxius i Televisions Locals.

Jornada de treball de la CAA

Simplificació cap a l'e-Administració.

XII Jornades Imatge i Recerca

Ens deixa el doctor Anscari Manuel Mundó i Marcet

Didier Grange rep el reconeixement del Govern francès

Els arxivers de fora de Catalunya

De l'arxiu a l'arxiver

La Junta Informa

Programa de formació continuada 2013

Glòria Gimeno

La formació continuada esdevé cada vegada més essencial. D'una banda, aporta valor afegit als professionals, ja que els permet ampliar els coneixements en diferents àmbits de l'arxivística i la gestió de documents. D'altra banda, aquesta oportunitat de reciclatge, que resulta cabdal en tota professió rica i complexa, permet l'adaptació del professional a una societat en evolució constant. Amb aquestes premisses, la formació continuada esdevé un repte. Conscient d'aquest repte, un any més, l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya ofereix un programa de formació continuada amb la voluntat de proporcionar una via d'enriquiment professional als seus socis.

El programa de formació continuada ofereix un total de deu cursos distribuïts de gener a desembre de 2013. L'AAC, conscient del difícil entorn econòmic, ha fet un esforç important de contenció i ofereix, com a novetat, una reducció substancial de preus, que enguany oscil·larà per als socis entre els 30 i els 90 euros, amb un 10% de descompte en cas d'estar en situació d'atur.

Gener

01/2013 **El peritatge en l'àmbit dels documents: una sortida professional**

El peritatge de documents pot esdevenir una nova sortida professional per als arxivers gestors de documents. El curs programat pretén donar una àmplia visió sobre el peritatge documental, des de l'activitat pericial pròpiament dita fins al treball amb documents manuscrits i dactilogràfics, passant per l'anàlisi de textos i la valoració de documents en l'àmbit del peritatge judicial.

Febrer

02/2013 **Normes tècniques d'interoperabilitat i la seva incidència en el món dels arxius**

A partir de la introducció a l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat se n'analitzarà l'aplicació a Catalunya i la relació amb la legislació catalana en l'àmbit dels documents i dels arxius. S'estudiarà també la Norma tècnica d'interoperabilitat de document electrònic, d'expedient electrònic, de política de gestió de documents electrònics, de política de signatura electrònica i de catàleg d'estàndards, així com altres normes tècniques amb incidència en l'arxiu (digitalització, conversió, copiat autèntic, etc.).

Març

03/2013 **Eines per al disseny i la implementació d'un servei didàctic d'arxiu**

Es donaran les bases per tal de poder dissenyar un servei didàctic a l'arxiu, tenint en compte els objectius del servei i el disseny de l'oferta, l'organització, la implementació, la relació amb els usuaris i el sistema d'avaluació interna. El curs comptarà amb un taller en què s'elaborarà una activitat didàctica amb la finalitat d'aplicar els coneixements adquirits.

Abril

04/2013 **La reutilització de la informació pública**

En aquest curs s'estudiarà la legislació sobre la reutilització de la informació del sector públic: accés,

difusió i reutilització. S'exposaran les bones pràctiques que hi ha entre administracions per fomentar la reutilització i s'analitzaran diferents models de llicències de reutilització. Es posarà especial atenció en el moviment open data i els portals de dades obertes.

Juny

05/2013 **Arxius de mitjans de comunicació: la televisió**

En aquest curs s'analitzarà la incidència dels canvis tecnològics en els suports i en els continguts dels documents, les característiques del material audiovisual, del sistema analògic al digital, la seva preservació, el tractament documental del material audiovisual en televisió, els usuaris i la gestió dels drets.

Juliol

06/2013 **Com s'elabora un pla estratègic de comunicació de l'arxiu a les xarxes socials**

Per tal d'aplicar a la tasca professional els canvis tecnològics, socials, culturals i econòmics que està provocant Internet es proposa conèixer les principals eines web 2.0 i elaborar un pla estratègic de comunicació definint-ne la missió, els objectius i les línies editorials. El curs girarà al voltant de tres eixos: com es fa un treball d'investigació sobre la presència actual a Internet i les xarxes socials; benchmarking o recerca sobre la pràctica de la competència a Catalunya, Espanya i Europa, i realització d'un pla estratègic de comunicació.

Setembre

07/2013 **Com es gestiona i es monitoritza la presència de l'arxiu a les xarxes socials**

Curs destinat a entendre la importància de l'estratègia comunicativa a Internet i del pla de xarxes socials. Té com a objectiu integrar la comunicació de les xarxes socials a la resta de la comunicació de l'organització, i aprendre a gestionar i monitoritzar una xarxa social (Facebook o Twitter).

Octubre

08/2013 **Introducció als principis i requisits funcionals per a documents en entorns d'oficina digital del CIA/ICA (norma ISO 16157)**

L'objectiu principal del curs és facilitar la comprensió dels principis fonamentals, les directrius i les estratègies d'implementació exposades en les dues primeres guies per al disseny adequat, l'avaluació i la millora de les aplicacions que donen suport als sistemes de gestió de documents.

Novembre

09/2013 **Conservació i eliminació de documents d'empresa**

Estudi de les obligacions d'una empresa privada en matèria de conservació de documents a través de l'anàlisi de les diferents normes que estableixen obligacions sobre la matèria (mercantils, fiscals, laborals, etc.). Anàlisi, tanmateix, dels terminis de prescripció tenint en compte les especificitats del sector.

Desembre

10/2013 **El valor de les imatges al mercat**

Curs destinat a conèixer el valor de les imatges al mercat per tal de poder-ne fer adquisicions, dipò-

sits, assegurances, etc. Es donarà una visió tant del valor cultural, com de l'artístic i l'econòmic de les imatges, i se n'analitzarà també l'evolució històrica en relació amb el mercat.

Notícies

5a Jornada Observatori d'Arxius i Televisions Locals. Els arxius de les televisions a debat

—
Cinta Pujal Carabantes,
tècnica de l'Arxiu Nacional
d'Andorra

El 22 d'octubre es va celebrar a Andorra la 5a reunió de l'Observatori d'Arxius i Televisions Locals. Aquest observatori es va crear l'any 2007, a partir de la signatura d'un conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Girona, la Xarxa Audiovisual Local de la Diputació de Barcelona, l'Associació d'Arxivers de Catalunya i l'Arxiu Nacional d'Andorra. El seu objectiu és tractar aspectes vinculats amb la conservació i la gestió de la documentació audiovisual produïda o conservada en aquestes institucions.

La finalitat de l'Observatori és contribuir a millorar les pràctiques arxivístiques aplicades a la conservació i a la gestió de la documentació audiovisual procedent de les televisions. Per això presta atenció a les incidències i les necessitats d'aquests arxius i, a partir de la posada en comú, proposa solucions que contribueixin a prendre decisions per millorar la conservació i la gestió dels arxius de les televisions (tant dels que es custodien a les mateixes televisions, com dels que es troben en arxius públics).

En la reunió del 2012 es van tractar tres temes amb intensitat:

– Primer, com es planteja la digitalització dels suports analògics. Què hem de tenir en compte i quines són les eines bàsiques que necessitem per planificar i iniciar un projecte de digitalització.

– Segon, reflexionar, a partir d'una taula rodona, sobre què està passant amb els arxius de les televisions que estan en procés de canvi, com hi podem actuar, qui és qui i qui fa què, quins drets recauen sobre les produccions de televisió.

– I per acabar, la cap del centre de documentació de TVC va presentar el portal Euscreen

(<http://www.euscreen.eu/>), un projecte d'àmbit europeu que té com a objectiu fomentar i facilitar l'exploració de la història de la televisió a Europa.

Els vint-i-dos participants a la reunió, provinents d'arxius i televisions de Catalunya i d'Andorra, van rebre la benvinguda del ministre de Cultura i, després d'un matí intens de treball, van concloure la jornada amb els compromisos següents per al 2013:

- A partir del document Bases metodològiques per a la digitalització de documents analògics, presentat en aquesta reunió, treballar en l'elaboració d'un manual de bones pràctiques per a la digitalització de documents analògics.
- Reclamar a les administracions corresponents que defineixin una política clara i concreta per a la gestió i la conservació de documents audiovisuals produïts per les ràdios i les televisions.
- Col·laborar en l'elaboració d'un producte conjunt entre els participants de l'Observatori per celebrar el Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual del 2013.
- Continuar organitzant tallers pràctics que serveixin per mostrar, aprendre i compartir coneixement, així com per fer proves pilot de les propostes tècniques per tal de poder-les avaluar i millorar.
- Animar i activar la utilització del bloc com a eina d'intercanvi d'informació i difusió de continguts.

Per obtenir més informació, consulteu el bloc de l'Observatori: <http://www.xtvlblocs.cat/observatori/>

Jornada de treball de la CAA

—
Alfred Mauri

L'1 de desembre la CAA (Coordinadora d'Associacions d'Arxivers) va celebrar a València una jornada de treball destinada als presidents i vocals de formació per tal de reflexionar sobre la situació actual i les estratègies de futur en la formació i, en especial, en la formació que imparteixen les associacions.

La Jornada es va dividir en dues parts, una primera en format de taula rodona i una segona a partir del treball en grup. A la primera part van intervenir Alfred Mauri, Jorge Pérez i José Ramón Rodríguez, que, moderats per Eugenio López, van presentar una visió panoràmica de la formació, tant des de l'àmbit universitari i reglat com des de la situació

concreta de la formació que imparteixen les associacions. La segona part de la Jornada es va desenvolupar a partir de la conversa entre tots els participants i posteriorment mitjançant el treball en grups.

Com a resultat de la jornada es van evidenciar necessitats concretes, com ara millorar els canals de comunicació i la gestió interna de la CAA, disposar de plans de formació que puguin ser compartits, millorar les polítiques de preus, diversificar la tipologia dels cursos i gestionar-ne el reconeixement en els barems de mèrits en els processos de selecció de personal.

Simplificació cap a l'e-Administració. Redisseny i millora d'expedients administratius per unificar procediments, estandarditzar documentació i reduir continguts d'informació

—
Alfred Mauri

Des que es va crear l'Esaged l'any 2002, l'escola ha aspirat a ser un centre de recerca punter en Arxivística, i des de llavors ençà ha participat en projectes de recerca en diferents línies. Una de les línies que ha aclapat més esforços és la de la gestió documental i específicament la simplificació administrativa. El 4 de desembre es varen presentar a Girona, davant més de quaranta assistents –diputats, alcaldes, regidors, secretaris, interventors, informàtics, enginyers, arxiviers i tècnics de gestió documental–, els resultats del projecte esmentat, que s'emmarca en aquesta línia i que s'ha dut a terme durant el període 2011-2012.

Aquest treball ha estat finançat per l'EAPC i ha comptat amb la col·laboració dels ajuntaments de Palamós, Llagostera i Sant Vicenç de Castellet. Recull informació i conceptes de diferents disciplines i permet disposar de pautes per avançar en el camp de l'e-Administració. Presenta una anàlisi comparativa de quatre procediments administratius en les administracions esmentades: llicència urbanística de primera utilització d'edificis o habitatges, llicència d'activitats (comunicat ambiental), atorgament de subvencions directes a entitats i associacions, contractació d'un bé o servei per procediment obert no subjecte a regularització harmonitzada (no SARHA).

L'estudi ha utilitzat la metodologia APS com a base per analitzar i diagramar cada procediment adminis-

trati en dos moments diferents (l'any 2000 i l'any 2011), ha identificat les referències documentals, n'ha estudiat les variables d'informació i hi ha aplicat la lògica booleana i la teoria de conjunts per detectar la presència de les dades i la seva variabilitat. Els resultats han permès detectar diferències notables entre les administracions analitzades i, al mateix temps, constatar la necessitat i la possibilitat de normalitzar els documents, optimitzar i unificar les variables de dades (detectant les imprescindibles i les accessòries) i simplificar tot el procés, per tal de millorar l'eficiència de les organitzacions.

Aquesta visió integrada i global del procediment, dels documents i de les dades és el què permetrà implantar correctament un sistema de gestió documental i avançar de manera eficient cap a l'e-Administració. Per això, les línies de futur que es planteja el grup de recerca van encaminades a difondre aquests resultats en revistes científiques d'impacte, a avançar en el coneixement cap a la interoperabilitat (impulsar la unificació de dades) i a afavorir la transferència de coneixements a les administracions per tal d'implantar-lo correctament. Els membres d'aquest grup de recerca de l'Escola Superior d'Arxivística (Universitat Autònoma de Barcelona) 2011-2012 són el doctor Pere-Joan Guiu, el doctor Antoni Puig-Pey, la senyora Marta Fontanet, el doctor Alfred Mauri i la doctora Remei Perpinyà.

XII Jornades Imatge i Recerca Girona, del 20 al 23 de novembre de 2012

—

Durant la tercera setmana del mes de novembre (del 20 al 23) es va celebrar una nova edició de les Jornades Imatge i Recerca, organitzades pel Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) de l'Ajuntament de Girona, amb la col·laboració de l'Associació d'Arxiviers de Catalunya. En aquesta ocasió hi van assistir al voltant de cent cinquanta persones d'una dotzena de nacionalitats diferents. Les Jornades Imatge i Recerca celebraven enguany la seva dotzena edició i, després de vint-i-dos anys, s'han consolidat com l'esdeveniment de referència a l'Estat espanyol per als professionals vinculats a la fotografia i els audiovisuals, principalment en l'àmbit de l'arxivística, la conservació, la història i la gestió documental.

Les Jornades van començar el dia 20 a les dependències del Centre de Recerca i Difusió de la Imatge amb la realització del taller "Preparació dels originals fotogràfics per a la digitalització," que va impartir Angélica Soleiman, màster en Photographic Preservation and Collections Management per la Ryerson University i la George Eastman House (Toronto, Canada – Rochester, Nova York, EUA). Aquest taller tenia com a objectiu donar resposta als problemes específics amb què es troben els professionals dels arxius i els museus i els professionals de la fotografia que han d'emprendre un projecte de digitalització de fotografies. El taller es va repetir el dia següent i va comptar amb una assistència total de cinquanta persones.

Els dies 22 i 23 de novembre va tenir lloc l'acte central de les Jornades a l'Auditori Palau de Congressos de Girona, amb la presentació de les ponències, experiències i comunicacions. En aquesta edició es va comptar amb la destacada presència de Howard Besser, director del programa del màster Moving Image Archiving & Preservation de la Universitat de Nova York, que va presentar la ponència "Preparació de la propera generació d'arxiviers en audiovisual: lliçons des del programa Moving Image Archiving & Preservation de la Universitat de Nova York." Augusto Pieroni, professor d'Història i Crítica de Fotografia a la Universitat de la Sapienza (Roma), amb la ponència "Anàlisi i interpretació d'imatges fotogràfiques en el marc d'un treball documental," va donar a conèixer el seu mètode d'interpretació

d'imatges fotogràfiques. Pau Maynès, conservador de fotografia, va fer un seguit de reflexions sobre la història de la conservació de fotografies en el món occidental. Per últim, Carles Mitjà, professor del Centre de la Imatge Multimèdia de la Universitat Politècnica de Catalunya, va aportar els seus coneixements sobre infraestructures tecnològiques i procediments de treball per a la digitalització d'arxius fotogràfics.

En el capítol de presentació d'experiències es va comptar amb la participació de Richard Wright, especialista en preservació d'arxius al Departament d'Investigació i Desenvolupament de la BBC, a Londres, i director del projecte europeu Presto-prime, dedicat a la preservació audiovisual digital. Nathalie Doury, gerent de Parisienne de Photographie, organisme responsable de la digitalització i la gestió dels drets de reproducció de les col·leccions fotogràfiques i iconogràfiques de París, va explicar la seva experiència global de gestió, amb especial incidència en les estratègies de comercialització de fotografia. També va tractar el tema de la comercialització, però en aquest cas centrat en el material audiovisual, Sue Malden, consultora d'arxius de mitjans de comunicació i presidenta de la Federation of Commercial Audio Visual Archives (FOCAL International), organització líder en el negoci d'arxius audiovisuals. David Iglésias, tècnic del CRDI, va exposar la idea de dissenyar un mapa

d'informació conceptual com a base de gestió de l'arxiu digital. Per últim, Didier Grange, cap dels arxius de la ciutat de Ginebra, va presentar la seva actuació en la salvaguarda dels arxius videogràfics de la ciutat.

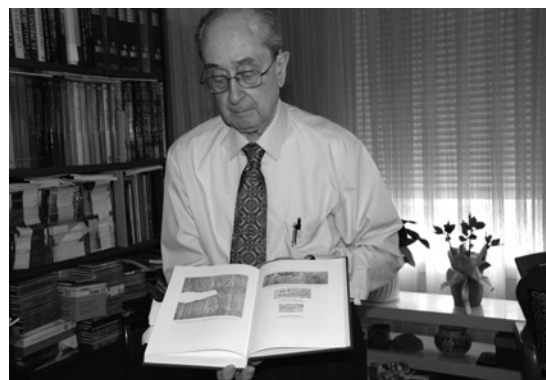
La programació va tenir en consideració la importància del debat i la participació dels assistents. En aquest sentit, cal fer esment també de la taula rodona del dia 22, amb el títol "Com ens posicionem davant la indefinició legal de les meres fotografies?". A la taula rodona, moderada per la periodista Elisenda Vidal, hi van participar el jutge Jordi Lluís Forgas Folch, l'advocat Pep Matas, el representat del sindicat de la Imatge UPIFC Lluís Salom, el director del Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) Joan Boadas, i David Iglésias, el relator del debat en línia previ a les Jornades que es va fer el mes anterior a les Jornades a través de la xarxa social Facebook.

Per últim, cal fer esment de la sessió de la tarda del dia 22 dedicada a les comunicacions. En total es van presentar vint-i-quatre comunicacions que evidencien, una vegada més, l'interès i la necessitat de disposar d'un fòrum d'aquestes característiques per tal de compartir experiències i conèixer l'estat de la recerca en tots els àmbits vinculats d'alguna manera al patrimoni fotogràfic i audiovisual.

Ens deixa el doctor Anscari Manuel Mundó i Marcet

Manuel Mundó, historiador i paleògraf, va morir a Barcelona el passat 25 de desembre als vuitanta-nou anys.

Des de l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya (AAC) volem retre un petit homenatge a qui va ser un gran estudiós i erudit de documents de l'antiguitat i de l'època medieval. Per recordar el seu perfil humà i la seva trajectòria professional excepcionals, us remetem a l'entrevista que li van fer els arxivers Pere Puig, Ramon Planes i Àngels Bernal al començament del 2012, publicada en el darrer número de *Lligall*.

© AAC

Didier Grange rep el reconeixement del Govern francès

Els nombrosos amics de Didier Grange al Consell Internacional d'Arxius (CIA) s'alegraran de saber que el ministre de Cultura francès el va nomenar cavaller de l'Ordre de les Arts i les Lletres.

Hervé Lemoine, director dels Arxius de França, va ser l'encarregat de donar-li el guardó en una cerimònia que va tenir lloc als Arxius Nacionals de França, al centre de París, el 22 d'octubre.

En el seu discurs, Hervé Lemoine va parlar amb eloqüència del llarg compromís que Didier té amb les activitats internacionals, i va destacar les seves funcions com a president de la Secció d'Associacions Professionals d'Arxivers i Gestors Documentals (SPA), com a secretari general adjunt del CIA i, ac-

tualment, com a president del PIAF (Portal Internacional d'Arxivística Francòfona). En el seu discurs, Didier va emfasitzar la importància que té la cooperació internacional per al conjunt de la comunitat arxivística. També va recalcar que li havia proporcionat una gran satisfacció personal.

D'altra banda, Claude de Moreau de Gerbehaye (Arxius Generals del Regne de Bèlgica), antic president de l'Associació Internacional dels Arxius Francòfons (AIAF), també va rebre el mateix guardó en aquesta cerimònia.

Arxivers de tot el món s'uneixen al Secretariat del CIA per donar a Didier i Claude una càlida enhorabona.

Els arxivers fora de Catalunya

Miquel À. Marquès
Sintes
Auxiliar d'arxiu
del Consell Insular
de Menorca

Gràcies a la convidada de l'amiga Patricia Lloveras, he fet una pausa per reflexionar de perquè treball en un arxiu i no estic al món de la docència. La meva vida laboral rodava entorn del negoci familiar d'adobar formatge. Ja saben, a Menorca és tradició el bon formatge artesà de vaca.

Però l'interès per la cultura em va decidir d'estudiar història. Ho vaig fer a la Universitat de les Illes Balears (UIB) a Palma. Allà ens van apropar a les fonts documentals, aquelles fonts primàries que havíem de consultar per confeccionar els nostres treballs. A tercer curs, una assignatura sobre tècniques d'estudi ens apropà a les fonts. Estem a l'any 1991 i vivíem de prop la primera Guerra de l'Iraq.

A partir de llavors, les visites als arxius com a estudiants van ser assídues. Érem estadants de l'Arxiu del Regne de Mallorca i del Diocesà de Mallorca; quan, de vacances tornava a Menorca, visitava l'Arxiu Històric d'Alaior i l'Arxiu Històric Provincial de Maó. En tots els casos, ens atenien en una sala i ens servien la documentació sol·licitada des de les seves entranyes. Els meus treballs d'investigació sobre la indústria o el convent de Sant Diego d'Alaior no haurien vist a llum sense el bon servei del personal d'aquells centres.

Al darrer any de carrera m'assabentà que la UIB programava un curs d'Especialista en Arxivística. Durant dos anys vaig estudiar per apropar-me al món dels arxius des de l'altra part. Ara veia la importància de gestionar un arxiu, de conservar els documents, tot per oferir un servei eficient als clients. Dos anys després acabava el curs i tenia una porta oberta més. Estem a l'any 1994.

Les circumstàncies de la vida em portaren a iniciar la meva vida laboral a un arxiu. No vaig superar les oposicions per a exercir com a docent i, de contracte en contracte, vaig treballar un grapat de mesos a l'Arxiu Històric Provincial de Maó. Era poc temps, però em sentia satisfet, perquè treballava en allò que somiava: vaig ordenar els expedients de Reial Governació de Menorca. Què més podia demanar?

El temps passava i el març de 1997 començ a treballar a l'Arxiu General del Consell Insular de Menorca. Ja saben, els consells són els ens locals amb capacitat de gestió i competències, sempre que el Govern de les Balears les cedeixin. Començava una nova experiència; de llavors ençà treball amb documentació més moderna, generada per una institució jove. El Consell Insular de Menorca inicià el seu camí l'any 1979 i es consolidà el 1983 amb l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de Balears.

Davant la nova tasca laboral, uns mesos més tard, el novembre de 1997, vaig ingressar com a soci adherit a l'Associació d'Arxivers de Catalunya. Pensava, i segueix pensant, en la importància de la formació contínua; els cursos i jornades que organitza l'AAC és una manera més de fer-ho, i molts de nosaltres hi hem coincidit i ens hem conegut.

La nova feina s'ha convertit en una tasca d'allò més interessant. Amb el temps i coneixent la institució, m'he adonat que és una gran sort treballar a la primera institució de l'illa i gestionar els expedients dels temes importants per a Menorca.

Els clients habituals ho són els companys de la institució, tot i que rebem alguna consulta externa. Ordenant els departaments, trobàrem documentació que pertanyia a altres fons, herència assolida pel Consell Insular com a continuador de l'antiga Diputació de Balears.

Amb el temps, el nostre arxiu ha vist créixer el seu fons amb donacions d'alguna empresa, d'un historiador local i d'una entitat oficial agrícola d'època franquista, entre altres. Aquesta tasca de recuperació et fa veure la importància de l'arxiu, de tot arxiu: cal estar alerta per conservar la documentació, classificar-la, ordenar-la i posar-la a l'abast dels usuaris. Açò, que pot semblar un argument tècnic, és la realitat quan després els usuaris ens sol·liciten consultar el nostre fons per a qualsevol tema. El nostre arxiu, bàsicament de tipus administratiu i intermedi, també rep tot tipus de consultes en relació amb Menorca.

L'altre vessant és el mateix servei d'arxiu. El contacte amb els companys et fa conèixer de prop les gestions que fa l'entitat i els has de demostrar allò que tots sabem però molts no tenen en compte: la importància de gestionar bé la documentació. En realitat, els arxivers som els bombers de l'arxiu; quan algú necessita un expedient o una informació, sempre hem d'estar preparats per respondre

en el menor temps possible i de manera satisfactòria.

Esper seguir treballant en aquest món apassionant dels arxius perquè, al cap i a la fi, documentació i usuaris són l'essència per la qual pens que tots treballam a l'hora d'oferir els nostres serveis als arxius, a tots els diversos tipus d'arxius.

De l'arxiu a l'arxiver

David Iglésias Franch
Tècnic d'arxius del
Centre de Recerca i
Difusió de la Imatge
(CRDI)

"L'arxiver és una professió de futur" (1988). Aquesta asserció que aleshores em va semblar tan poc plausible va ser l'obsequi que em vaig endur de la meva primera visita a l'Arxiu Municipal de Girona, en el marc d'un tour per diferents centres de la ciutat per tal de conèixer de manera més directa algunes professions exercides per historiadors. No puc assegurar quin efecte va tenir sobre el meu subconscient, però amb els anys l'he recordada com un punt d'arrencada.

Set anys després, el 1995, en el marc del programa europeu Eurodissea, vaig tenir l'ocasió de fer una estada de quatre mesos a l'arxiu de la Universitat de les Açores, treballant en la catalogació de l'epistolari d'un polític del segle XIX. Abans, però, ja havia fet alguns treballs al Museu d'Art de Girona, a la Fundació "la Caixa" i a les biblioteques escolars municipals. El ventall professional per tenir en compte era ben ampli i a més tenia la certesa que no havia d'exercir com a historiador. L'estada a les illes va ser clau, en el sentit que tenia un pretext per presentar-me als llocs amb la sensació que ja m'havia estrenat.

Aquests anys van ser molt intensos, perquè no vaig renunciar a la meva feina de cobrador a l'autopista que durant sis temporades em va ocupar les nits de primavera i d'estiu, principalment a l'àrea del Maresme. Allà també hi vaig aprendre molt: a llegir els diaris fins a l'última lletra, perquè les nits són

llargues; a apreciar el microclima tan agradable de la comarca; a familiaritzar-me amb els individus de la "ruta del bacalao"; que aleshores feia estralls, i a gaudir diàriament de l'albada.

Doncs bé, tornat de les Açores, vaig iniciar el repariment de currículums i vaig poder concertar alguna entrevista. La iniciativa va donar fruits. A l'Arxiu Municipal de Girona se'm va oferir una oportunitat. A diferència de la meva entrevista amb el cap de l'autopista, on vaig perdre literalment la cabellera, l'arxiver no va fer cap cas de la indumentària, dels pircings ni de l'habitual despentinat. Es valoraven unes altres coses: treball, actitud i compromís. I en aquest arxiu es va produir el fet més definitiu: treballaria amb els fons fotogràfics. Lògicament van haver de passar un any perquè adquirís un cert rotatge i sobretot un cert coneixement. Però es van donar dues circumstàncies decisives en la meva formació: primer, un postgrau sobre noves tecnologies a la Fundació Politècnica de Catalunya, que crec que només va tenir dues edicions i que em despertà un interès definitiu pel món digital, i posteriorment, un curs de quatre mesos sobre conservació de fotografia a l'IEFC, que es va programar una única vegada i que em serví per assentar uns coneixements de base en temes de conservació. No obstant això, l'aprofundiment en el tema es produí posteriorment amb nombrosos cursos a Madrid, Pamplona i Barcelona, entre altres llocs. Aquests anys, ja dedicats

plenament als arxius, els vaig viure amb una certa itinerància, passant per l'arxiu del COAC, el de l'Escala i el Centre de Documentació de la UPD de la Universitat de Girona.

Amb el canvi de segle arribaria per a mi una certa estabilitat a l'Arxiu Municipal i, més concretament, al Centre de Recerca i Difusió de la Imatge. L'interès infinit per la fotografia, el compromís envers la professió, la necessitat d'impulsar un centre de creació recent, i la confiança que em va dipositar l'arxiver van ser factors decisius perquè la meva evolució professional fos unidireccional. El camí estava traçat.

A partir d'aquí, continuïtat en el treball i una allau de projectes col·lectius però també personals. Puc destacar-ne alguns, com l'estada de tres mesos a la George Eastman House el 2006, a la ciutat de Rochester (Nova York), que em permeté avançar considerablement en l'estudi de la imatge digital i establir ponts amb l'altre costat de l'Atlàntic. La participació com a secretari del Grup de Treball de Documents Audiovisuais per a la realització de la NODAC, una ocasió per conèixer personalment destacats professionals del nostre país i, per tant, d'aprendre. La coordinació a partir del 2010 del Grup de Treball d'Arxius Fotogràfics i Audiovisuais (PAAG) del Consell Internacional d'Arxius, una porta oberta a la comunitat internacional. I per últim, el lideratge d'un mòdul de treball sobre digitalització en el

projecte Europeana Photography, que suposa una exigència professional considerable i que em permet estar en contacte amb els arxius, agències i museus de fotografia més importants d'Europa.

Amb la perspectiva dels anys puc valorar que el recorregut que em va portar a una certa especialització va ser força eventual, perquè difícilment podia haver estat d'una altra manera. La formació per als especialistes era inexistent. Aquesta circumstància que inicialment dificultaria una carrera professional lògica em va ser en realitat molt favorable, perquè el meu creixement ha concorregut quasi en paral·lel al de la professió, fet que m'ha permès amb el temps escriure alguns textos, impartir formació i, en alguna ocasió, participar també en algun fòrum públic. Per això, em fa especial il·lusió que aquest any s'hagi programat a l'ESAGED un postgrau en línia sobre arxius fotogràfics, amb la voluntat de formar especialistes des de l'àmbit universitari. També m'ha ajudat el bon acolliment per part del col·lectiu d'arxivers –crec que en general predomina una actitud solidària entre col·legues força remarcable i que sospito no és tan habitual en altres professions.

En definitiva penso que la meua ha estat una trajectòria poc previsible, com tantes, contextualitzada en temps propicis i en circumstàncies singulars, apuntalada per importants referents professionals i impulsada per una il·lusió inconcreta, segurament la de viure.

Edita:

Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya

Redacció:

Rocafort, 242 bis, 1r.

08029 Barcelona

Tel. i fax: 934 19 89 55

a/e: associacio@arxiviers.com

Coordinació:

M. Luz Retuerta

Disseny i producció:

Disseny Visual, SL

Impressió:

Alpres, Mèxic 19

Dipòsit Legal: 292/89

ISSN: 0214-6924

HORARI D'ATENCIÓ

Suport administratiu:

Maria FUNÉS

Dilluns i dijous: de 15 a 19 h

Dimarts, dimecres i divendres:

de 9 a 15 h

La Junta informa

COMPOSICIÓ DE LA JUNTA

President:

Joan Antoni JIMÉNEZ,

jjimenez@catsalut.cat

Vicepresident:

Patricia LLOVERAS,

patricia.lloveras@gencat.cat

Vocal de Secretaria:

Albert VILLARÓ,

albert.villaro@mac.com

Vocal de Tresoreria:

Ana PAZOS,

pazosfernandez@hotmail.com

Vocal de Relacions Internacionals:

Joan BOADAS,

jboadas@ajgirona.cat

Vocal de Recerca i Noves Tecnologies:

Miquel SERRA,

miquel.serra@udg.edu

Vocal de Treball i Estatus Professional:

Josep CONEJO,

jcmuntada@gmail.com

Vocal de Formació:

Glòria GIMENO,

gimenovg@gmail.com

Vocal de Relacions Institucionals:

Marc TAXONERA,

biblioteca@bibliotecademontserrat.net

Vocal de Difusió

Coia ESCODA,

coia.escoda@porttarragona.cat

Vocal de Publicacions:

M. Luz RETUERTA,

luz.retuerta@gmail.com

Vocal d'Activitats:

Betlem MARTÍNEZ,

mbmartinez@gencat.cat

Vocal de Serveis:

Juanjo VAS,

juanjovas@gmail.com

Acords de Junta

Sessió de 17 de desembre

- Aprovació de la proposta del conveni amb la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona.
- Aprovació de les tarifes professionals
- Fraccionament de la quota de l'Associació per a socis numeraris i adherits

Moviments de socis

Altes: 5. Baixes: 36. Canvis de condició: 6

Tarifes professionals 2013	
Transcripcions paleogràfiques (pàgines de 30 línies i 70 espais)	39 €
Traduccions del llatí (pàgines de 30 línies i 70 espais)	39 €
<i>Conferències, cursos, seminaris i congressos</i>	
Ponències amb text	500 €
Conferències (exposició d'experiències professionals...)	350 €
Participacions en taules rodones	165 €
Sessions de formació general	100 €
Coordinació de curs especialitzat	545 €
<i>Assessorament i informes</i>	
Assessorament	39 €/h
Informe tècnic	39 €/h
<i>Exposicions</i>	
Per textos d'exposicions (pàgines mecanografiades a dos espais per a plafons o catàlegs)	39 €/pàgina
Selecció de peces o documentació gràfica	31 €/pàgina
<i>Exercici lliure de la professió</i>	
Sou mínim, sense aplicar les retencions	2.750 €
Treballs esporàdics	32 €/h